

SENIORALNY POZNAŃ

MIESIĘCZNIK
DLA SENIOREK
I SENIORÓW
LUTY 2022

www.poznan.pl
ISSN 2658-1272

TYTKA
SENIORA
wewnątrz numeru

www.centrumis.pl
nr 2(26) 2022
Serwis miejski
m.poznan.pl

Wdzięczność i pamięć

Na fasadzie Urzędu Miasta przy pl. Kolegiackim zawisła tablica z repliką medalu Zasłużony dla Miasta Poznania. Upamiętnia ona wyróżnienie, jakie radni miejscy nadali wszystkim pracownikom medycznemu, socjalnym i wolontariuszom, którzy – często z narażeniem własnego zdrowia i życia – zaangażowali się w walkę z pandemią.

W czerwcu 2021 roku Rada Miasta Poznania przyznała tytuł Zasłużony dla Miasta Poznania osobom zaangażowanym w bezpośrednią walkę z pandemią COVID-19 w czerwcu ubiegłego roku. Umieszczona na znajdującym się w centrum miasta budynku urzędu tablica ma przypominać o wielkim poświęceniu setek ludzi, którzy dla dobra wszystkich poznanianów i poznanianek walczyli – i nadal walczą – z pandemią. W styczniu 2022 roku tablicę uroczystie odsłoniły ratowniczka medyczna Agata Janeczko oraz Barbara Grochal, w obecności przewodniczącego RMP Grzegorza Ganowicza i prezydenta Poznania Jacka Jaśkowiaka.

– Chcemy w ten sposób uhonorować wszystkich anonimowych bohaterów, którzy walczyli i nadal walczą z pandemią, byśmy mogli czuć się w Poznaniu bezpiecznie – podkreślał Grzegorz Ganowicz. – Medal, którego replikę widzimy na tablicy, nie został nikomu oficjalnie wręczony. Umieszczamy go na fasadzie budynku urzędu, wyrażając wdzięczność wszystkim bezpośrednio zaangażowanym w walkę z koronawirusem. Tablica to hołd i podziękowanie dla przedstawicieli zawodów medycznych oraz pracowników socjalnych i wolontariuszy, którzy od dwóch

Uroczystość zawieszenia na fasadzie Urzędu Miasta Poznania tablicy z wyrazami wdzięczności dla osób zaangażowanych w walkę z pandemią. Autorem tablicy jest artysta rzeźbiarz Roman Kosmała

lat każdego dnia toczą nierówny bój o poprawę sytuacji epidemiologicznej. Wykonał ją Roman Kosmała, poznański artysta rzeźbiarz.

– Dziękuję wszystkim, którzy z ogromnym poświęceniem walczą o życie i zdrowie mieszkańców Poznania, powiatu i całej Wielkopolski – mówił prezydent Poznania

Jacek Jaśkowiak. – Doceniamy ten trud i zaangażowanie. Pandemia do tej pory kosztowała Polskę niemal 100 tysięcy ofiar. Wśród nich byli też przedstawiciele ochrony zdrowia, którzy ratując cudze życie, zapłacili najwyższą cenę. Dlatego proszę: dbajmy o bezpieczeństwo, słuchajmy ekspertów i szczermy się.

Wśród tych, którym dziękuje Miasto, są również osoby, które wypełniając swoją służbę, oddały życie. Zgodnie z danymi, jakie Ministerstwo Zdrowia podało w grudniu 2021 roku, wirus SARS-CoV-2 przyczynił się w Polsce do śmierci 251 lekarzy, 201 pielęgniarek, 61 dentystów, 24 położnych, 22 far-

maceutów, 7 ratowników, 7 fizjoterapeutów i 6 diagnostów laboratoryjnych. Za tymi liczbami kryją się konkretne osoby, ich historie i rodziny. Przyznanie tytułu Zasłużony dla Miasta Poznania jest wyrazem wdzięczności dla nich, podziwu i szacunku za heroiczną postawę.

oprac. red.

POZnań* KONTAKT
linia miasta

61 646 33 44

POZnań* KONTAKT
linia miasta

61 646 33 44

W Poznaniu przybyło ponad 500 drzew

Zarząd Dróg Miejskich zakończył jesienne nasadzenia. Prace realizowane były w pasach drogowych na terenie całego miasta. Łącznie posadzono ponad 500 drzew, przybyło też zieleni niskiej – krzewów, bylin, traw i roślin cebulowych.

Nowe drzewa pojawiły się przy ponad 40 ulicach na Grunwaldzie (Małeckiego, Załęże, Kotowo, Księżykowej, Obrzeże, Słonecznej, Rycerskiej, Grunwaldzkiej, Grochowskiej, Wyspiańskiego, Palacza), Jeźcach (Wawrzyniaka, Gorczyckiego/Jackowskiego, Jasielskiej, Czorszyńskiej, Witosa, Botanicznej, Kochanowskiego, Szamotulskiej, Nad Wierzbakiem), Wildzie (Wspólnej, Łozowej, Langiewicza, Żupańskiego, Dolna Wilda/Chłapowskiego, Prądyńskiego, Niedziałkowskiego, Czajczej, Rolnej, Na Uboczu, Langiewicza, Dolina) oraz Nowym Mieście (Chlebowej, Wieprawskiej, Owocowej, Szczepankowo, Roślinnej, Głuszyna, Pawiej, Milczańskiej) i Starym Mieście (Chwaliszewo, Libelta, Dworskiej, Kurpińskiego). Łącznie Zarząd Dróg Miejskich posadził około 530 drzew – głównie

platany, lipy, klony, robinie, wiąz, ale też kwitnące wiosną jabłonie ozdobne, wiśnie piłkowane Kanzan oraz Sargenta, a nawet magnolię japońską (te ostatnie rośliny ozdobiły ul. Roślinną na Szczepankowie). W pasach drogowych przybyło nie tylko nowych drzew, ale też zieleni niskiej, są to m.in. krzewy róż, byliny, trawy czy rośliny cebulowe. Rośliny można podziwiać m.in. na ul. Mickiewicza (przy Zwierzynieckiej), ul. Kochanowskiego (odcinek Poznańska – Dąbrowskiego), ul. Dąbrowskiego (przy rynku Jeżyckim), ul. Załęże, ul. Małeckiego (odcinek od Strusia do Gąsiorowskich), ul. Limanowskiego (odcinek Głogowska – Matejki), ul. Księżykowej. Miejsce sadzenia i gatunek roślin uzależnione były od wielu czynników, m.in. warunków tereno-wo-gruntowych (lokalizacji sieci

Nowo posadzone drzewa przy ul. Milczańskiej

infrastruktury podziemnej) czy konieczności nasadzeń rekompensacyjnych. Pod uwagę brano też głos mieszkańców i rad osiedli.

Nasadzenia realizowano w listopadzie i grudniu. To okres bezlistny, kiedy drzewa są w stanie uśpienia. Nowe rośliny objęte zostaną pielęgnacją. Wiosną, gdy rozpocznie się sezon wegetacyjny, będzie można już podziwiać efekty zakończonych prac.

oprac. red.

Ogromna podwyżka cen gazu i prądu dla Poznania

W 2022 roku Poznań będzie musiał zapłacić o 70 proc. więcej za energię elektryczną i ponadtrzykrotnie więcej za gaz. Te ogromne podwyżki, na które Miasto nie ma żadnego wpływu, odbiją się jednak poważnie na funkcjonowaniu miejskich jednostek. Szkoły, przedszkola czy DPS-y będą musiały zapłacić o wiele wyższe rachunki.

Rozstrzygnięto już przetargi na grupowy zakup energii elektrycznej i gazu dla Poznania. Tegoroczne ich ceny są jednak o wiele wyższe od tych, jakie obowiązywały jeszcze rok temu. Za każdą jednostkę energii trzeba będzie zapłacić o 70 proc. więcej, a cena jednostkowa gazu wzrosła aż trzykrotnie. W efekcie szacuje się, że w 2022 roku Miasto

wyda na zakup energii elektrycznej ponad 40 mln zł więcej, a na kompleksowy zakup gazu prawie 14 mln zł więcej (przy założeniu, że ich zużycie będzie podobne jak w ubiegłym roku).

Aby zminimalizować koszty, Poznań od lat kupuje prąd i gaz w ramach tzw. grup zakupowych. W ich skład wchodzi podległe Miastu jednostki (np. szkoły, przedszkola, żłobki, domy pomocy społecznej, Zarząd Dróg Miejskich, Zarząd Zieleni Miejskiej), miejskie spółki, a także okoliczne gminy. W ten sposób udaje się co roku zaoszczędzić do kilkunastu milionów zł. Jednak nawet taki sposób zakupu nie jest w stanie zniwelować ogromnych podwyżek cen, jakie Miasto będzie

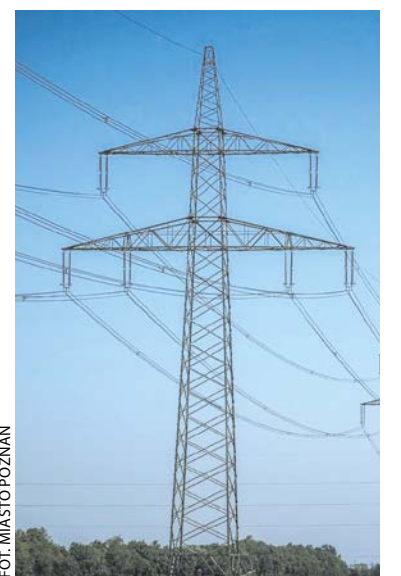
musiało zapłacić w tym roku. Tym samym Poznań znalazł się w podobnej sytuacji jak inne samorządy w kraju. Oczywiście Miasto na bieżąco śledziło trendy związane ze wzrostami cen energii i gazu i zabezpieczyło pieniądze w ramach budżetu, ale nie zmienia to faktu, że tak drastyczne podwyżki będą wiązały się na pewno z większymi kosztami utrzymania placówek oświatowych, obiektów publicznych czy komunikacji miejskiej.

Podwyżka cen energii elektrycznej w największym stopniu wpłynie na wzrost kosztów komunikacji miejskiej (o ok. 20 mln zł) oraz oświetlenia ulicznego i sygnalizacji świetlnej (o ok. 9 mln zł). To także ogromny problem dla poznańskich

szkół i przedszkoli – jeszcze gorzej wyglądać będą rachunki za gaz.

Z tego powodu wzrosły już np. ceny biletów na pływalniach miejskich, podwyżki planowane są również w poznańskim zoo. Dzieje się tak dlatego, że Miasto nie ma środków na pokrycie wzrostu kosztów z uwagi na skutki Polskiego Ładu – czyli pakietu uchwalonych przez Sejm ustaw, które wprowadzają liczne zmiany w rozliczaniu podatków. Tylko w tym roku stolica Wielkopolski straci przez to aż 259 mln zł. Rząd obiecuje wprowadzić rekompensatę, ale szacuje się, że w 2022 roku pokryje ona tylko połowę tych strat, a w kolejnych latach prawdopodobnie jeszcze mniej.

oprac. red.

FOT. MIASTO POZNAŃ

Poznań zapłaci aż trzy razy więcej za gaz i o 70 proc. więcej za prąd

Mapa jeżyckiego rzemiosła

Szukasz dobrego zakładu krawieckiego? Musisz zlecić naprawę butów lub zegarka, ale nie wiesz, gdzie się udać? Z pomocą przychodzi mapa „Witamy na Jeżycach”. To wspólny projekt Miasta Poznania i Rady Osiedla Jeżyce, który promuje lokalne rzemiosło. Publikacja dostępna jest bezpłatnie.

Mapa została stworzona w celu popularyzacji tradycyjnego rzemiosła i pomocy lokalnym przedsiębiorcom. Chodzi szczególnie o usługi i zawody potrzebne mieszkańcom, a które – ze względu na swój tradycyjny charakter – nie są w wystarczający sposób promowane lub

odchodzą w zapomnienie, jak np. szewc, zegarmistrz czy krawiec. Oprócz punktów usługowych i handlowych na mapie znalazły się przestrzenie ważne dla osiedla, ukazujące historię Jeżyc, a także współczesne miejsca życia społecznego i ikony architektury tego poznańskiego firtla.

Mapa wydrukowana została w nakładzie 5 tys. egzemplarzy. Jest już dostępna za darmo w informacji turystycznej na Starym Rynku oraz w Centrum Informacji Kulturalnej w budynku Arkadii (ul. Ratajczaka 44). Publikacja ma być również dostępna w punktach handlowych

i usługowych wskazanych na mapie oraz w instytucjach kulturalnych działających na Jeżycach. Wersja elektroniczna dostępna jest do pobrania na stronie pozn.pl.

„Witamy na Jeżycach” jest efektem współpracy Miasta Poznania i Rady Osiedla Jeżyce. Tekst opracował Paweł Kwiatkowski, współtwórca projektu JESTŻYCIĘ. Autorką projektu graficznego jest Ola Płocińska.

Mapa powstała w ramach Gminnego Programu Rewitalizacji. Inspiracją do jej stworzenia była „Wraźniowa mapa ul. Św. Marcin”, której pomysłodawcą jest Fundacja Made in Art.

oprac. red.

Nie tylko twierdza

Ukazał się drugi zeszyt serii historycznej „Poznańskie Zeszyty Fortyfikacyjne” – tom *Nie tylko twierdza*, pod redakcją prof. Zbigniewa Pilarczyka.

W kilkunastu artykułach czołowi eksperci poruszają zagadnienia dotyczące poznańskich fortyfikacji w szerokim ujęciu czasowym. Od wałów grodu na Ostrowie

Tumskim, poprzez mur i baszty średniowiecznego miasta, do pojedynczych dzieł fortyfikacji nowożytnych. Wszystkie artykuły w liczącej ponad 190 stron publikacji zostały uzupełnione bogatym materiałem ikonograficznym, prezentującym tematykę z często nieznaną dotąd perspektywą.

oprac. red.

Jest pomnik, jest skwer

Skwer u zbiegu ulic Rybaki i Strzałowej oficjalnie nosi już imię Bohdana Smolenia. Uchwałę w tej sprawie podjęła Rada Miasta na styczniowej sesji.

Patron skweru urodził się 9 czerwca 1947 r. w Bielsku-Białej. W latach 1968–1977 występował w krakowskim kabarecie „Pod Budą” (był jego założycielem), z którym na Festiwalu Artystycznym Młodzieży Akademickiej w Świnoujściu w 1972 r. otrzymał główną nagrodę. Za namową Zenona Laskowika przeniósł się do Poznania i występował przez 7 lat w poznańskim kabarecie Tey. Wraz z Krzysztofem Deszczyńskim, Marcinem Samolczykiem, Grzegorzem Rekliskim i Józefem Romkiem tworzył Kabaret Bohdana Smolenia. W latach 1999–2015 występował w serialu *Świat według Kiepskich*. W 2002 roku był współtwórcą ogólnopolskiego Festiwalu „Zostań Gwiazdą Kabaretu”, który istnieje do dziś i promuje twórczość młodych kabaretów. W roku 2007

Pomnik Bohdana Smolenia na skwerze noszącym jego imię

założył Fundację Stworzenia Pana Smolenia, która zajmuje się hipoterapią dzieci. Zmarł 15 grudnia 2016 roku, spoczywa na cmentarzu w podpoznańskim Przeźmierowie. Na skwerze znajduje się już pomnik upamiętniający Bohdana Smolenia.

oprac. red.

Seniorom z bólem

Bezpłatnych konsultacji lekarskich dla osób starszych cierpiących na dolegliwości bólowe udzielają studenci Uniwersytetu Medycznego w Poznaniu.

Działania są prowadzone w ramach Internetowo-Telefonicznego Punktu Konsultacyjnego (itPK) Studenci UMP – Seniorom z bólem. Punkt prowadzą studenci różnych kierunków, m.in. lekarskiego, farmacji, terapii zajęciowej. Opiekę merytoryczną sprawują nauczyciele akademicy z Pracowni Geriatrii Katedry i Kliniki Medycyny Paliatywnej. Są to jednocześnie ekspertki Polskiego Towarzystwa Gerontologicznego – prof. Katarzyna Wieczorowska-Tobis i dr hab. Agnieszka Neumann-Podczaska.

Punkt przyjmuje zgłoszenia dotyczące problemu leczenia bólu u osób starszych z zaburzeniami funkcji poznawczych, pomaga opiekunom w sytuacji, gdy u podopiecznego (rodzica, dziadka) obserwowane są zaburzenia zachowania i jeśli istnieje podejrzenie występowania bólu. Udziela porad osobom po 60. roku życia, które cierpią z powodu

bólu, a także ich opiekunom, którzy mają problem z rozpoznawaniem bólu u chorych, np. gdy komunikacja z nimi jest utrudniona.

Zgłoszenia do Punktu wysyła się przez formularz kontaktowy znajdujący się na stronie Polskiego Towarzystwa Gerontologicznego pod adresem: gerontologia.org.pl/punkt-konsultacyjny. Po zostawieniu tam kontaktu do siebie i podstawowych informacji o problemie konsultanci zadzwonią do chorego lub jego opiekuna. Można podać dogodną dla siebie formę i godziny kontaktu. Ekspertki PTG w ciągu 24 godzin skontaktują się, by zebrać wywiad i ustalić formę i godziny docelowej konsultacji.

szym

Nie sposób się zatrzymać

Jak można pomóc, to trzeba to zrobić – mówi Barbara Grochal, laureatka nagrody Poznański Wolontariusz roku 2021 w kategorii Wolontariat Senioralny.

Z uzasadnienia wyników 21. edycji konkursu: Barbara Grochal to była wieloletnia koordynatorka wolontariatu w Hospicjum Palium. Dzięki niej w projekt „Motyli Wolontariat” zaangażowanych jest 150 szkół. Organizowała projekt „Senior Maluszka Tuli”, pomaga zaplanować i zrealizować program wolontariatu w Zakładzie Opiekuńczo-Leczniczym i Rehabilitacji Medycznej przy ulicy Mogileńskiej w Poznaniu. Zaangażowana była w zorganizowanie wolontariatu w punkcie szczepień na Międzynarodowych Targach Poznańskich.

Gratuluję nagrody. Czy takie uznanie pomaga?

To jest zobowiązanie. Już po tym wyróżnieniu zadzwoniono do mnie z prośbą o zorganizowanie kolejnego wolontariatu. Nie mogę powiedzieć nie, bo skoro dostałam taki tytuł, który oblige do dalszej działalności, to nie sposób się zatrzymać.

Rozmawialiśmy prawie rok temu o niezwykłym projekcie „Senior Maluszka Tuli” („Senioralny Poznań”, grudzień 2020 – przyp. red.). A potem ruszyły szczepienia i były kolejne fale pandemii. Czy to był trudny rok?

Dla każdego to był trudny rok. Ja jestem i tak szczęściarą, bo udało mi się uniknąć choroby i nikt z moich bliskich nie zmarł, chociaż towarzyszyłam przy odchodzeniu wielu osób. Bo to jest łaska – bycie przy chorych, którzy odchodzą. Tak nas uczył profesor Jacek Łuczak, twórca Hospicjum Palium. A ja, jeżeli mogłam cokolwiek pomóc w tym trudnym roku, to mam satysfakcję. Myślę sobie, że to jest także wyróżnienie. Gdybym była ciągle koordynatorem wolontariuszy w Hospicjum, z czego w 2020 roku zrezygnowałam, to tych innych rzeczy by nie było.

A jak zaczęła się Twoja droga do wolontariatu?

Chyba zawsze miałam jakiś gen pomagania. Już w szkole, gdzie miałam fajnych nauczycieli, organizowałam różne akcje. Nie wiedziałam, że to jest wolontariat, bo wtedy to były prace społeczne (*śmiech*). Ten gen

Barbara Grochal, laureatka nagrody Poznański Wolontariusz roku 2021 w kategorii Wolontariat Senioralny

pomagania mam pewnie po rodzinach. Miałam też w domu niepełnosprawną ciocię, ale jako dziecko nie umiałam jej pomagać. Potem była rodzina, praca. Aż w pewnym momencie, na 50. urodziny, dostałam prezent w postaci wyjazdu do Ziemi Świętej. Była to dla mnie i grona przyjaciół wyjątkowa pielgrzymka „po śladach”. Po powrocie mówię sobie: No i co teraz? Dalej to samo, co było? To słabo...

Czyli?

Przejeżdżając tutaj, zawsze widziałam to hospicjum. Myślę sobie: Pójdę. Spotkałam się z panią psycholog, która zresztą pracuje tutaj do dzisiaj. **Rozmawiamy w Hospicjum Palium.**

Tak. Wtedy było tutaj pięcioro wolontariuszy. Nie spodobał mi się ten wolontariat, bo to było zaledwie 15 minut, a ja chciałam zostać dłużej. „No to sobie zostań”, usłyszałam. I tak sobie zostawałam. Przyglądałam się naszej małej grupce. Potem usłyszałam, jak profesor Łuczak mówił o potrzebie rozbudowy Hospicjum. Zaczęłam się doksztalcć i jeździć na szkolenia.

Słyszałam, że za własne pieniądze.

Taka była potrzeba. W pewnym momencie zaproponowano mi koordynację wolontariatu, a profesor wysyłał mnie do wszystkich miejsc, gdzie wolontariat działał.

Zakasałaś rękawy?

Tak. Zaczęły powstawać procedury, szkolenia. Profesor bardzo mi kibicował. Gdyby go nie było, to wszystko byłoby niemożliwe. Bo ja miałam tylko szczere chęci i zdobywaną wiedzę. Cała motywacja przychodziła od profesora – on był przykładem. Starałam się iść za nim i mu pomagać. I tak 13 lat za tym profesorem chodziłam. Wolontariat bardzo się rozwinął. Jak kończyłam koordynację, to była nas setka wolontariuszy. Powstał „Motyli Wolontariat”. Dzięki pacjentce, która była dla mnie inspiracją i która kała coś zrobić z motylami, które stworzyła. Zaangażowało się w to mnóstwo młodych osób.

150 szkół?

Działania na rzecz Hospicjum Palium, których symbolem są motyle, to ogromny kapitał społeczny. Potem był najtrudniejszy moment,

gdy profesor nam odszedł (prof. Łuczak zmarł w październiku 2019 r. – przyp. red.). Teraz myślę sobie, że to wszystko, czego profesor mnie nauczył, czego nauczyłam się sama, te wszystkie narzędzia mogą się przydać także gdzie indziej.

Gdzie są potrzeby?

Tą największą potrzebą było to, żeby w Poznaniu powstał oddział dla osób wentylowanych mechanicznie. Syn profesora, Michał, jest chory na stwardnienie zanikowe boczne, jest podłączony pod respirator. Ten stan nie jest łatwy. On jest w domu i ma szczęście, że wokół jest dużo bliskich osób, które mu pomagają. Ale jest też mnóstwo osób w Poznaniu, które tej pomocy nie mają. Dużo jest takich bezradnych rodzin.

I dlatego ten wolontariat przy Mogileńskiej?

Ja szukałam miejsca i ludzi, którzy by chcieli stworzyć taki oddział w Poznaniu. Wszyscy dyrektorzy szpitali w Poznaniu potwierdzają, że jest wielka potrzeba, ale tych chorych nikt w szpitalach nie chciał. Są takie miejsca w Wielkopolsce, poza Poznaniem, ale jak profesor tam dzwonił i pytał, jak się komunikujecie, to słyszał: „Ale po co? Oni nic nie kapują”. To nieprawda. Oni wszystko kapują i można się z nimi porozumiewać. Ci chorzy to mądrzy i inteligentni ludzie. Chodzi też o to, żeby ich rodziny mogły przez chwilę odpocząć i żeby to miejsce było wyjątkowo dobre. Chodziłam, szukałam i w końcu pani dyrektor Wydziału Zdrowia mówi: „Niech pani idzie na ulicę Mogileńską, oni się tam będą rozbudowywać”. Poszłam do pani dyrektora i zachwyciła mnie jej otwartość. Ona bardzo chciała mieć wolontariat w Zakładzie Opiekuńczo-Leczniczym. Po remoncie będzie tam 125 łóżek, z czego 20 mam obiecane dla osób wentylowanych. Zobaczymy, jak będzie z kontraktem z Narodowym Funduszem Zdrowia. Ale póki co, tworzymy ten wolontariat, żeby była silna grupa ludzi.

Są chętni?

Tak, pandemia nam przeszkodziła, ale od lipca, po wyszczepieniach, procedurach i szkoleniach, mogliśmy ruszyć. To wymagający, ale bar-

dzo potrzebny wolontariat. A są tam chorzy po udarach, po wylewach, w bardzo różnym stanie. Od marca tego roku zaczynamy następne szkolenie, bo już jest nas za mało.

A do czego potrzebni są tam wolontariusze?

Do towarzyszenia. Do tego, żeby ci chorzy nie byli tacy samotni. Do rozmów, do podania ciepłego picia, do tego, żeby – jeżeli to jest możliwe – trochę tych chorych „rozpieścić”. Okazać im dużo serca. I najważniejsze – żeby dać im swój czas. Raz w tygodniu, cztery godziny. Więcej czasu poświęcamy na internet, na telewizję. A tutaj pokazujemy sens naszego życia. Kiedyś tego nie wiedziałam, a teraz się tak mądrzę, ale to naprawdę daje pozytywną energię życiową. I daję poczucie wspólnoty. Więc zapraszam.

A wolontariat przy szczepieniach na Międzynarodowych Targach Poznańskich?

Na przełomie zeszłego roku dyrektor Szczepan Cofta ze Szpitala Klinicznego Przemienienia Pańskiego poprosił, czy mogłabym pomóc zorganizować wolontariat w punkcie szczepień na Targach. A ja myślałam sobie, że jak można pomóc, to trzeba to zrobić. Na początku to byli wolontariusze z Hospicjum i ze Szpitala Klinicznego, około 70 osób. To było bardzo potrzebne działanie. Także karkołomne, bo od godziny 8 do 20. Codziennie. To było ważne z tego tytułu, że tam na początku przyjeżdżało dużo osób starszych, które były zagubione. Mnóstwo osób na wózkach, o kulach. Było bardzo dużo nerwów i emocji. Także ostra zima, bo szczepienia ruszyły od stycznia. Jako wolontariusze musieliśmy to ogarniać.

Co Tobie daje napęd do tego wszystkiego?

Wiara? Może za duże słowo... Ale bez tego byłoby trudno.

Masz czas dla najbliższej rodziny?

Tego nie wiem (*śmiech*). Staram się. Mam fantastyczną rodzinę i zawsze mówię, że jak będą mnie potrzebować, to jestem dla nich. Ale ponieważ nie potrzebują mnie na sto procent – to robię swoje.

rozmawiał: Wojciech Biedak

TYTKA SENIORA

luty 2022 r.

UWAGA! Informacje na temat inicjatyw usług i wydarzeń zawarte w Tytce Seniora mogą okazać się nieaktualne w związku ze zmieniającą się sytuacją epidemiczną. Polecamy zaglądanie na strony i profile facebookowe instytucji i organizacji lub bezpośredni kontakt z organizatorami. Zachęcamy też do śledzenia powiadomień dotyczących epidemii i stosowania się do rekomendacji odpowiednich służb sanitarnych. Informacje na ten temat znaleźć można m.in. na stronie Ministerstwa Zdrowia (gov.pl/web/zdrowie), Głównego Inspektora Sanitarnego (gis.gov.pl) oraz Narodowego Funduszu Zdrowia (nfz.gov.pl). Informacje na temat narodowego programu szczepień można uzyskać, dzwoniąc na infolinię 989, dostępne są również na stronie: www.gov.pl/web/szczepimysie.

Apel policji

Drogie Seniorki, Drodzy Seniorzy! Ludzie wychowani w przeświadczeniu, że trzeba nieść pomoc potrzebującym, często padają ofiarą oszustów – osób bezwzględnych, przestępców.

Oszuści podszywają się pod różne osoby. Mogą udawać najbliższych, którzy potrzebują pieniędzy, żeby np. nie iść do więzienia, ponieważ spowodowali wypadek, w którym ktoś ucierpiał. Podszywają się pod funkcjonariuszy policji, Centralnego Biura Śledczego, udając, że chcą uchronić Wasze pieniądze, bo ktoś właśnie włamuje się na Wasze konto bankowe. Obecnie mogą też podszywać się pod osoby dokonujące dezynfekcji w związku z COVID-19, aby dostać się do

mieszkania i dokonać kradzieży wartościowych rzeczy. Zdarza się też, że udają pracowników Poczty Polskiej lub innych instytucji. W każdym przypadku chodzi o wyłudzenie pieniędzy. W rzeczywistości wszystkie te historie są fikcją. Mają na celu doprowadzić Was do wydania oszustom pieniędzy. Niestety często zdarza się, że chęć niesienia pomocy swoim najbliższym czy policji skutkuje utratą oszczędności życia.

Policja nigdy nie prosi o przekazanie pieniędzy czy kosztowności! Nigdy nie ufajcie nieznanym rozmówcom, nie podawajcie haseł do kont bankowych, pod żadnym pozorem nie pobierajcie gotówki z banku i nie przekazujcie jej nie-

znany osobom. To przestępcy czyhający na Wasze pieniądze. Gdy spotkacie się z taką sytuacją, natychmiast rozłączcie rozmowę. Powiadomcie prawdziwą policję, dzwoniąc na numer alarmowy 112, zgłaszając każdy taki przypadek. Tylko szybka reakcja i Wasza czujność mogą przyczynić się do zatrzymania oszustów. Dzięki temu kolejne osoby nie zostaną oszukane i nie stracą swoich oszczędności. •

Centrum zaprasza * CIS

Obecnie wizyta w CIS jest możliwa po wcześniejszej rezerwacji telefonicznej pod numerem tel. 61 847 21 11 lub 61 842 35 09, od poniedziałku do piątku w g. 8–16. Spotkania odbywają się w reżimie sanitarnym.

W Centrum dostępne są też indywidualne spotkania cyfrowe.

Można z nich skorzystać od poniedziałku do piątku w g. 8–16, również po wcześniejszej rezerwacji telefonicznej. Centrum zachęca do korzystania z Telefonu Porad Cyfrowych (od poniedziałku do piątku w g. 8–16, tel. 603 489 205) oraz Senioralnych Pogaduszek (w środy w g. 17–19, tel. 505 394 045), a tak-

że do zaglądania na stronę www.centrumis.pl i profil facebookowy, gdzie publikowane są aktualności oraz najważniejsze informacje na temat oferty w mieście dedykowanej osobom starszym. •

Porady psychologiczne i prawne w CIS

Do Centrum Inicjatyw Senioralnych powróciły bezpłatne porady prawne i psychologiczne. Porad psychologicznych udzielają doświadczeni psychologowie. Z konsultacji można skorzystać

w każdą środę (dostępne terminy w lutym: 2, 9, 16, 23.02). Porad prawnych udzielają prawnicy i radcy prawni z Okręgowej Rady Adwokackiej w Poznaniu. Z konsultacji można skorzystać

w drugi i czwarty wtorek miesiąca (8 i 22.02). Konsultacje odbywają się w siedzibie Centrum przy ul. Mielżyńskiego 24, w obu przypadkach obowiązują zapisy: tel. 61 847 21 11, 61 842 35 09. •

SENIOR W FORMIE

Za sprawą tej kampanii Centrum Inicjatyw Senioralnych przekonuje, że warunkiem koniecznym dla zdrowego starzenia się jest regularne podejmowanie aktywności fizycznej. To najlepszy lek na wszelkie dolegliwości i sposób na pozostanie niezależnym, ale też forma ciekawego spędzania czasu z innymi i wypoczynek. Każdego miesiąca zachęcamy do podejmo-

wania aktywności fizycznej, wybierając najróżniejsze propozycje spośród ofert kierowanych do seniorów i seniorek w Poznaniu. Tym razem polecamy spacer, które być może będą impulsem do wyjścia z domu i pozwolą spojrzeć na Poznań z nieco innej strony. Zachęcamy też do korzystania ze sportowej oferty miasta w zniżkowych cenach. •

Lutowe spacer z przewodnikami

Wstępne zapisy nie są wymagane, a spacer odbywają się bez względu na pogodę i liczbę uczestników.

Na zakończenie można nagrodzić przewodnika napiwkami. Spacer w lutym: 12.02, g. 10 i 16 – Zako-

chany Poznań (start: dziedziniec Urzędu Miasta Poznania przy pl. Kolegiackim); 26.02, g. 10.30 – Pruski Poznań (start: skrzyżowanie ul. Wodnej i Świątosławskiej). Szczegółowe informacje: tel. 884 605 305, popoznaniu.pl. •

Zniżki na obiektach POSiR

Seniorzy posiadający Poznańską Złotą Kartę mogą skorzystać ze zniżek: 50 proc. rabatu na Lodowisku Chwiałka (ul. o. M. Żelazka 1). Szczegółowe informacje: POSiR, ul. Jana Spychalskiego 34, tel. 61 835 79 00. Poznańska Złota Karta (Karta Seniora) przysługuje osobom w wieku 60+. Wniosek o jej wydanie można składać w siedzibie Poznańskiego Centrum Świadczeń przy ul. Wszystkich Świętych 1 (róg ul. Za Bramką), szczegóły: tel. 61 646 33 44, 61 847 21 11. •

mięskie POSiR, 25 proc. rabatu (od ceny biletu ulgowego) na Lodowisku Chwiałka (ul. o. M. Żelazka 1). Szczegółowe informacje: POSiR, ul. Jana Spychalskiego 34, tel. 61 835 79 00. Poznańska Złota Karta (Karta Seniora) przysługuje osobom w wieku 60+. Wniosek o jej wydanie można składać w siedzibie Poznańskiego Centrum Świadczeń przy ul. Wszystkich Świętych 1 (róg ul. Za Bramką), szczegóły: tel. 61 646 33 44, 61 847 21 11. •

TYTKA SENIORA

Redaguje: Aleksandra Gracjasz, CIS, ul. Mielżyńskiego 24 (pon.–pt., w g. 8–16), e-mail: aleksandra.gracjasz@centrumis.pl.

Do muzeum marsz!

Muzeum Narodowe w Poznaniu oraz jego oddziały zapraszają do siebie w lutym:

Muzeum Narodowe

Czynne: wt.-czw. w g. 10-17, pt. w g. 11-20, sob.-niedz. w g. 11-17, bilety: 13 i 8 zł, we wtorki wstęp wolny (na wystawy stałe). Od 27.02 w muzeum dostępna będzie wystawa *Między tradycją a nowoczesnością. Stowarzyszenie Artystów Wielkopolskich „Plastyka” (1925-1939)* (program „Plastyki” łączył tradycjonalizm z nowoczesnością, uwzględniając zarazem rodzime pierwiastki sztuki ludowej). Na wystawie zaprezentowanych będzie ok. 300 dzieł sztuki. Do 6.02 w muzeum nadal dostępna będzie wystawa *Vilhelm Hammershøi. Światło i cisza* (pierwsza w Polsce wysta-

wa najwybitniejszego duńskiego artysty, który malował nastrojowe krajobrazy, realistyczne portrety oraz wnętrza emanujące atmosferą ciszy), bilety: 25 i 15 zł (bilet wstępu na wystawę upoważnia również do wstępu na ekspozycję stałą). W lutym będzie można także wziąć udział w warsztatach: *Kaligrafia i iluminacja: pismo gotyckie*, piątki: 4, 11, 18, 25.02, g. 17 (nauka pisma zaczerpniętego z *Psalterza floriańskiego* – uporządkowanego, ale wymagającego, charakteryzującego się prostymi, pionowymi liniami), koszt uczestnictwa: 180 zł, zapisy: tel. 61 856 81 36, kaligrafia@mnpp.art.pl; *Rysunek i malarstwo bez tajemnic: Porzucając czerń – śladami kapistów*, od 11.02, w piątki o g. 16, soboty o g. 13 (cykl warsztatów poświęco-

nych kolorystom, kształtowaniu formy kolorem), koszt uczestnictwa: 300 zł, zapisy: tel. 61 856 81 36, warsztaty@mnpp.art.pl. Szczegóły i kontakt: Muzeum Narodowe w Poznaniu, Al. Marcinkowskiego 9, tel. 61 856 80 00.

Muzeum Sztuk Użytkowych

Czynne: wt.-czw. w g. 10-17, pt. w g. 11-20, sob.-niedz. w g. 11-17, bilety: 15 i 10 zł, we wtorki wstęp wolny (na wystawy stałe). Harmonogram lutowych wydarzeń: 11.02, g. 18 – Piątkowe spacerki: *Myć się czy wietrzyć?* (ekspozycja muzeum, która będzie przedmiotem spaceru, prezentuje przedmioty, których funkcja jednoznacznie mówiła: myć się!), wstęp w cenie biletów wstępu do muzeum, zapisy: tel.

61 856 80 75 (wt.-niedz. w g. 11-16); 19.02, g. 13 – Ikony designu: *Jeans!* (obniżone, podarte, brudne: to różne światowe trendy historii dżinsu; Polska także miała swój wkład w historię tego materiału), wstęp wolny, zapisy: tel. 61 856 80 75 (wt.-niedz. w g. 11-16); 26.02, g. 13 – *Ilustracja w ujęciu polsko-azjatyckim* (spotkanie na temat współczesnej japońskiej ilustracji książkowej, prasowej i wydawniczej), wstęp wolny, zapisy: tel. 61 856 80 75 (wt.-niedz. w g. 11-16); 24.02, g. 12 – Czwartki dla Seniorów: *Sztuka kochania – spacer* (wytworzone przedmioty mogą opowiedzieć historię niejednej miłości, były bowiem nie tylko świadkami romanсів, ale też inicjatorami damsko-mę-

FOT. MATERIAŁY ORGANIZATORÓW

Wystawa w MNP – Między tradycją a nowoczesnością. Stowarzyszenie Artystów Wielkopolskich „Plastyka” (1925-1939)

skich towarzyskich interakcji), wstęp w cenie biletów wstępu do muzeum, zapisy: tel. 61 856 80 75 (wt.-niedz. w g. 11-16). Szczegóły i kontakt: Muzeum Sztuk Użytkowych, Góra Przemysłu 1, tel. 61 856 80 75.

Porozmawiajmy o archeologii

Kolejne spotkanie dla seniorów z cyklu *Porozmawiajmy o...*, organizowane przez Muzeum Archeologiczne w Poznaniu (pałac Górków, ul. Wodna 27), odbędzie się 15.02 o g. 12.

Wykład pod tytułem: *Historia pałacu Górków w Poznaniu* wygłosi Olga Adamczyk – edukatorka muzealna, pomysłodawczyni i organizatorka cyklu. Wstęp bezpłatny, obowiązują zapisy: tel. 61 628 55 53, olga.adamczyk@muzarp.poznan.pl. W lutym w muzeum nadal dostępna będzie wystawa czasowa *Wędrowki ludów nad Małą Wartą*. Prezentowane na niej zabytki pochodzą z trzech kolejnych, znacznie różniących się czasowo, lecz związanych ze szlakiem komunikacyjnym osad z okolicy Rogoźna. Wstęp na wystawę po zakupie biletu wstępu do muzeum (6 i 10 zł, seniorom przysługują bilety ulgowe). Godziny otwarcia muzeum: wt.-czw. w g. 9-16, pt. w g. 10-17, sob. w g. 11-18, niedz. w g. 12-16.

Od 26.02 w Rezerwacie Archeologicznym *Genius loci* (ul. Posadzego 3) dostępna będzie ekspozycja *Kostki mozaikowe z kaplicy Dobrawy* z cyklu *Wystawy jednego*

FOT. MATERIAŁY ORGANIZATORÓW

Pałac Górków, pochodzący z XIX wieku kopia rysunku Juliusa Minutoliengo

zabytku. To cykl spotkań z wybranym zabytkiem z wystawy głównej rezerwatu. Ekspozycja ma na celu ukazanie bogactwa treści, jakie niesie ze sobą pojedynczy artefakt na co dzień dzielący przestrzeń wystawienniczą z innymi eksponatami. Okoliczności odkryć poszczególnych zabytków, poszukiwania ich dawnych użytkowników, wytwórców i ciekawych

surowców czy miejsca powstania, a także różne hipotezy rodzące się wokół tych artefaktów sprawiają, że warto te historie poznać bliżej. Wstęp na wystawę po zakupie biletu wstępu do rezerwatu (6 i 10 zł, seniorom przysługują bilety ulgowe). Godziny otwarcia rezerwatu: wt.-czw. w g. 10-16, pt. w g. 10-18, sob. w g. 10-18, niedz. w g. 10-15.

Na historycznej przechadzce po Poznaniu

Wielkopolskie Muzeum Niepodległości zaprasza na spotkanie z historią powstania wielkopolskiego. W ramach cyklu *Przedpołudnie seniora* 19.02 o g. 11 odbędzie się oprowadzanie po wystawie stałej Muzeum Powstania Wielkopolskiego 1918-1919 (Stary Rynek 3, Odwach), tel. 61 853 19 93, Muzeum Powstania Poznańskiego – Czerwiec 1956, CK Zamek, ul. Św. Marcin 80/82, tel. 61 852 94 64, Muzeum Martyrologii Wielkopolan – Fort VII, al. Polska, tel. 61 848 31 38, Muzeum Uzbrojenia, al. Armii Poznań, Park Cyta- dela, tel. 61 820 45 03, Muzeum Armii „Poznań”, al. Armii Poznań, Park Cyta- dela – Mała Słuzka, tel. 663 866 414. Udział w grze jest bezpłatny, nie trzeba się zapisywać, spacer w ramach gry trwa ok. godziny. Szczegóły i kontakt: Wielkopolskie Muzeum Niepodległości, ul. Woźna 12, tel. 61 851 72 89.

ści, czeka nagroda. Gra jest dostępna na stronie internetowej: wmn.poznan.pl oraz w oddziałach muzeum: Muzeum Powstania Wielkopolskiego 1918-1919, Stary Rynek 3, Odwach, tel. 61 853 19 93, Muzeum Powstania Poznańskiego – Czerwiec 1956, CK Zamek, ul. Św. Marcin 80/82, tel. 61 852 94 64, Muzeum Martyrologii Wielkopolan – Fort VII, al. Polska, tel. 61 848 31 38, Muzeum Uzbrojenia, al. Armii Poznań, Park Cyta- dela, tel. 61 820 45 03, Muzeum Armii „Poznań”, al. Armii Poznań, Park Cyta- dela – Mała Słuzka, tel. 663 866 414. Udział w grze jest bezpłatny, nie trzeba się zapisywać, spacer w ramach gry trwa ok. godziny. Szczegóły i kontakt: Wielkopolskie Muzeum Niepodległości, ul. Woźna 12, tel. 61 851 72 89.

Nieżyły klub

Klub Seniora Nieżyły Młyn zaprasza do siebie nowych członków. Spotkanie dla osób, które w poprzednim roku nie korzystały z zajęć klubu, odbędzie się 23.02 o g. 11 i 12 (obowiązują zapisy: tel. 663 942 366, ze względów epidemiologicznych spotkanie odbędzie się z po-

działem na grupę). Podczas spotkania będzie można uzyskać wszelkie informacje o nieodpłatnych działaniach Fundacji Młyn Wsparcia oraz o planowanych inicjatywach w ramach klubu seniora. Spotkanie odbędzie się w nowej siedzibie fundacji przy ul. Mostowej 16.

Carmen i Bolszoj

Carmen. Toujours la mort to spektakl inspirowany postacią znanej na całym świecie Carmen.

Będzie go można zobaczyć 1 i 2.02 o g. 19 w Auli Artis (bilety w cenie 25 zł), na wydarzenie zaprasza Teatr Wielki w Poznaniu. Widzowie ujrzą proces, w którym główna bohaterka z każdą minutą spektaklu i każdą wyśpiewaną arią przeistacza się w najsłynniejszą, ikonyczną kobietę kultury europejskiej. Muzyka Georges'a Bizeta i Teoniki Rozynek.

Spragnieni najpiękniejszych pieśni, arii i duetów mogą wybrać się z kolei na recital Ruslany Koval i Stanisława Kufluka, który odbędzie się 9.02 o g. 19 w Auli Uniwersyteckiej (bilety w cenie 25 zł). Artyści na co dzień są związani z Teatrem Wielkim w Poznaniu.

Bilety w cenie 25 zł można zakupić jedynie w kasie Teatru, kasa jest czynna od środy do soboty w g. 13–18. Kontakt i szczegóły: Teatr Wielki w Poznaniu, ul. Fredry 9, Biuro Obsługi Widzów: 61 659 02 80, kasa biletowa: 61 659 02 31. •

FOT. Z ARCHIWUM TEATRU WIELKIEGO W POZNANIU

Carmen. Toujours la mort

Cyfrowo i poetycko w Fifnej

Fundacja Serdecznik w lutym zaprasza seniorki i seniorów na:

- Bezpłatne, indywidualne konsultacje informatyczne, które odbywają się w każdą środę i piątek w g. 9–13. Podczas spotkań udzielana jest pomoc w rozwiązaniu konkretnego problemu związanego z obsługą smartfona lub laptopa, nie jest to pomoc techniczna, obowiązują zapisy.

- Kurs obsługi laptopa od podstaw, skierowany do seniorów, którzy nie mieli jeszcze okazji zapoznać się z obsługą sprzętu komputerowego. W programie: tworzenie folderów, łączenie z internetem i korzystanie z jego zasobów, korzystanie z przeglądarki internetowej, edytorów tekstu, media społecznościowe, komunikatory, tworzenie i wysyłanie maili. Praca na własnym sprzęcie, spotkania w małych grupach, kurs obejmuje 30 godzin zegarowych (10 spotkań, 3

godziny każde), zajęcia odbędą się w dniach 14.02–17.03 (poniedziałki i czwartki), koszt kursu: 180 zł, obowiązują zapisy.

- Spotkania Klubu Literackiego Seniorów co dwa tygodnie w piątek, w g. 11–13. Zaproszenie skierowane jest do seniorów, którzy piszą (różne formy literackie i poziom pisanie, na spotkaniach panuje przyjazna atmosfera).

- Spotkanie autorskie z poetą Jakubem Pszoniakiem (12.02, g. 17), wstęp wolny.

Wszystkie wydarzenia odbywają się w siedzibie Projektu Fifna (ul. Sienkiewicza 20a). Szczegóły i zapisy: tel. 533 488 550. •

Randka z Sienkiewiczem

Jak ośwoić język urzędowy? Czy Sienkiewicz był romantyczny?

Odpowiedzi na te pytania będzie można poznać, śledząc lutowe wydarzenia online, na które zaprasza Biblioteka Raczyńskich. Harmonogram wydarzeń: 10.02, g. 18 – *Podjęto stosowne decyzje w przedmiotowej sprawie... o formalizmach*

w języku polskim (rozmowa z językoznawcą prof. Jarosławem Liberkiem z Wydziału Filologii Polskiej i Klasycznej UAM o tym, czym jest język urzędowy, co można zrobić, by był łatwiejszy do zrozumienia), wydarzenie transmitowane będzie na profilu Biblioteki Raczyńskich na Facebooku; 19.02,

g. 12.30 – *Daj mi te usta!* – walentynkowe oprowadzanie online, Muzeum Literackie im. Henryka Sienkiewicza zaprasza na randkę z pisarzem wśród romantycznej ikonografii i muzyki, wydarzenie transmitowane będzie na profilu muzeum na Facebooku. Szczegóły: bracz.edu.pl. •

Brama do przepięknej historii

Multimedialna opowieść o poznańskim Ostrowie Tumskim i początkach polskiej państwowości prowadzi przez kolejne rozdziały niezwykłych dziejów tego miejsca.

Zwiedzanie Bramy odbywa się z audioprzewodnikiem. Po obejrzeniu ekspozycji można z audioprzewodnikiem zwiedzić też Ostrów Tumski i katedrę. Do wyboru ścieżki zwiedzania dla odbiorców indywidualnych oraz rodzin z dziećmi. Bilety do Bramy Poznania: 20 i 15 zł (ostatnie wejście na ekspozycję, wt.–pt. o g. 17, sob.–niedz. o g. 18, kosztuje o połowę taniej), bilety na audiowy-

FOT. BRAMA POZNANIA

Fragment ekspozycji w Bramie Poznania

cieczkę po Ostrowie Tumskim można zakupić osobno w ce-

nie: 7 i 5 zł. Kontakt i szczegóły: ul. Gdańska 2, tel. 61 647 76 34. •

Palmiarnia w lutym

Do 11.02 w pawilonie IX podziwiać można zdjęcia wyróżnione w Ogólnopolskim Konkursie Fotografii Przyrodniczej FOTO-EKO 2021. Jego ideą jest dokumentowanie sytuacji i zjawisk przyrodniczych, w które nie ingerował człowiek.

Do 20.02 dostępna będzie też wystawa sztuki afrykańskiej, na której prezentowane są rzeźby, obrazy, biżuteria oraz ręcznie robione przedmioty przywiezione z afrykańskich podróży. W sali dydaktycznej na zwiedzających nadal czekają mo-

dele delfinów słodkowodnych oraz morświnów w postaci makiet w skali 1:1. Wstęp na wystawy w cenie biletu do palmiarni. Bilety: 12 i 8 zł. W każdy wtorek w ramach akcji „Wtorki dla Seniora” bilety dla osób 60+ dostępne są w cenie 4 zł. •

Senior w Muzie

Cotygodniowe spotkania filmowe w kinie Muza odbywają się w środy o g. 15.

Bilety dla seniorów kosztują 10 lub 12 zł na pokazy przedpremierowe (po okazaniu legitymacji emeryt-rencisty albo Karty Seniora w kasie kina). Program na luty: 2.02 – *Belfast* (życie młodego chłopca i jego robotniczej rodziny w latach 60. XX

w.); 9.02 – *Oczy Tammy Faye* (historia telewizyjnej ewangelistki Tammy Faye Bakker); 16.02, g. 15 – *Matki równoległe*, (dwie kobiety zostają matkami w tym samym dniu); 23.02 – *Córka*, (Leda spędzająca wakacje nad morzem musi skonfrontować się ze swoją przeszłością). Szczegóły i kontakt: kino Muza, ul. Św. Marcin 30, tel. 61 852 34 03. •

Czwartki z polskimi filmami

„Kultura Dostępna” to projekt, dzięki któremu szerokie grono odbiorców może zapoznać się z polską sztuką filmową.

Pokazy filmowe odbywają się we wszystkich kinach Helios na terenie całej Polski w czwartki o g. 13 i 18. Koszt biletu 10 zł. Projekcje w lutym: 3.02 – *Najmro. Kocha, kradnie, szanuje* (film inspirowany prawdziwymi wydarzeniami z życia Zdzisława Najmrodzkiego, legendarnego celebryty półświatka w czasach PRL), 10.02 – *Biały potok* (przyjaźń dwóch małżeństw zostaje wysta-

wiona na próbę, gdy jedna z kobiet wyznaje swoją tajemnicę), 17.02 – *Żeby nie było śladów* (Grzegorz Przymek umiera na skutek ciężkiego pobicia przez funkcjonariuszy milicji. Komunistyczny reżim usiłuje obarczyć winą pracowników pogotowia), 24.02 – *Niepamięć* (po pandemii powodującej amnezję mężczyzna zostaje zapisany do programu rehabilitacyjnego, który ma pomóc pacjentom zbudować nowe tożsamości). Kino Helios, ul. Pleszewska 1 (CH Pożnania), tel. 61 622 72 97. •

ZAKŁAD UBEZPIECZEŃ SPOŁECZNYCH

Aktualności

Zwroty nadpłaconego podatku dla emerytów i rencistów w lutym

W styczniu podpisane zostało rozporządzenie zmieniające technikę poboru zaliczek na podatek dochodowy od osób fizycznych. W tej sytuacji emeryci i renciści, których wysokość świadczenia mieści się w przedziale 4920–12 800 zł, będą mieli obliczaną zaliczkę na podatek i składkę na ubezpieczenie zdrowotne na starych zasadach. Dla tej grupy świadczeniobiorców wprowadzenie Polskiego Ładu będzie neutralne. Nic nie tracą, a ich emerytury i renty nie będą pomniejszane. Takich osób jest zaledwie 6 proc. w przypadku emerytów i niecałe 2 proc. w przypadku rencistów. Osoby, które już otrzymały wypłaty emerytury lub renty za styczeń, w lutym otrzymają wyrównanie. Najwięcej kwotowo zyskają osoby ze świadczeniem brutto w okolicach 2500 zł miesięcznie. Taka osoba wykorzystuje w pełni kwotę

wolną od podatku, a brak odliczenia składki zdrowotnej nie jest przy tej kwocie świadczenia tak istotny. Emeryt z takim świadczeniem przed zmianą przepisów otrzymywał na rękę 2088 zł. Dziś jego świadczenie na rękę wzrosło do 2275 zł, ponieważ nie zapłaci podatku 187 zł miesięcznie. Rocznie daje to kwotę 2244 zł.

Z kolei osoba z minimalną emeryturą lub rentą, czyli dzisiaj 1250,88 zł brutto, otrzymywała do niedawna na rękę 1067 zł. Dzięki zmianom wypłata wzrosła do 1138 zł. To więcej o 71 zł miesięcznie, a 864 zł rocznie. Podobnie jest w przypadku osób, które pobierają świadczenie w wysokości 3 tys. zł brutto. W ich portfelach będzie więcej o 148 zł miesięcznie, czyli 1776 zł rocznie.

Doliczanie okresów zatrudnienia

Od nowego roku doliczeniu podlegają wyłącznie okresy składkowe. Nie uwzględnia się zatem okresów nieskładkowych. Ponowne ustalenie wysokości emerytury lub renty na skutek doliczenia okresów

składkowych może nastąpić nie częściej niż raz w roku kalendarzowym. W przypadku osób pozostających w ubezpieczeniu doliczenie tego okresu jest możliwe na wniosek zgłoszony nie wcześniej niż po zakończeniu kwartału kalendarzowego. Pierwsze doliczenie okresu składkowego możliwe jest po zakończeniu kwartału kalendarzowego, w którym osobie pozostającej w ubezpieczeniu zostało przyznane świadczenie. Kolejne doliczenie okresu składkowego możliwe jest na wniosek zgłoszony w dowolnym miesiącu następującym po zakończeniu roku kalendarzowego, w którym nastąpiło ostatnie doliczenie okresu składkowego.

Dyżur telefoniczny ekspertów ZUS

Pracownicy II Oddziału ZUS w Poznaniu zapraszają na dyżur telefoniczny, który odbędzie się 17.02 w g. 10–14. Jego tematem będą świadczenia przedemerytalne. Ekspert ZUS odpowiadać będzie na pytania związane z ustalaniem, dokumentowaniem, warunkami przyznawania i wypłatą takich świadczeń. Zainteresowani seniorzy mogą dzwonić pod numer tel. 505 751 758.

Darmowe badania profilaktyczne i porady

W oddziale wojewódzkim NFZ w Poznaniu przy ul. Piekary 14/15 działa stanowisko ds. profilaktyki i promocji zdrowia. W punkcie skorzystać można z pomocy doradcy oraz kiosku profilaktycznego, w którym wykonuje się bezpłatne pomiary.

W godzinach otwarcia stanowiska (g. 9–12.30 i 13–15.30) na klientów czekają doradcy, którzy m.in. pokażą, jak działa samoobsługowy kiosk, jakie pomiary można w nim wykonać, wskażą normy uzyskanych pomiarów, zaprezentują, jak działa bezpłatny serwis internetowy „Diety”, dzięki któremu można ustalić zdrowy i prosty jadłospis, udzielić informacji o programach profilaktycznych finansowanych przez NFZ i Ministerstwo Zdrowia oraz Internetowym Koncie Pacjenta (pomogą również w zalogowaniu się).

W kiosku profilaktycznym można samodzielnie wykonać pomiary: ciśnienia tętniczego krwi, masy ciała wraz z analizą, wzrostu, obwodu talii. Na podstawie zebranych danych system określi także wskaźnik BMI (czyli indeks masy ciała, istotny w profilaktyce cukrzycy typu II).

Pomiary w kiosku dedykowane są osobom w wieku 18–81 lat. Nie mogą z nich skorzystać m.in. osoby posiadające rozrusznik serca, sztuczne serce, sztuczne płuco czy korzystające z elektrokardiografu albo holtera. Szczegółowy regula-

Kiosk profilaktyczny

min korzystania z kiosku znajduje się na stronie: nfz-poznan.pl oraz w siedzibie wielkopolskiego oddziału NFZ.

Kiosk oraz stanowisko obsługi są dezynfekowane na bieżąco. Aby skorzystać z usługi, najlepiej umówić się wcześniej na dogodny termin, dzwoniąc na Telefoniczną Informację Pacjenta: 800 190 590 lub za pomocą formularza na stronie nfz-poznan.pl. Można też przyjść do sali obsługi poznańskiego NFZ przy ul. Piekary 14/15. Jeśli stanowisko będzie zajęte, doradca umówi spotkanie na konkretny dzień i godzinę.

MIEJSCA PRZYJAZNE SENIOROM

Centrum Medyczne Stanley

Pacjenci, którzy przechorowali COVID-19, mogą nadal borykać się z szeregiem problemów zdrowotnych. Częstymi objawami są zaburzenia ze strony serca. Centrum oferuje specjalny zestaw badań w ramach pakietu post-covidowego, który skupia się na ocenie układu krążenia. Cena pakietu to 380 zł. Szczegóły: Centrum Medyczne Stanley, ul. 28 Czerwca 1956 r. nr 135, tel. 61 649 05 55, 532 411 514, centrummedyczne-stanley.pl.

Kriomedica

Poznańskie Centrum Rehabilitacji i Odnowy Biologicznej Kriomedi-

ca zachęca do skorzystania z komory kriogenicznej (w ramach NFZ lub prywatnie). Krioterapia wzmacnia odporność organizmu, zmniejsza dolegliwości bólowe, hamuje procesy zapalne, zwiększa zakres ruchu w stawach. Seniorzy z Poznańską Złotą Kartą mogą liczyć na 20 proc. zniżki – koszt jednorazowego zabiegu to 28 zł. Szczegóły: Kriomedica, ul. Starołęcka 42, tel. 61 871 55 00, kriomedica.pl.

Wielkopolskie Centrum Fizjoterapii

Centrum oferuje fizjoterapię i rehabilitację ambulatoryjną (Poznań, ul. Łomżyńska 1) i domową (w domu u pacjenta), zarówno w

ramach NFZ, jak i prywatnie (dostępne są również prywatne badania USG). Pacjenci ze znacznym stopniem niepełnosprawności przyjmowani są bez kolejki. Szczegóły: tel. 512 046 048, wielkopolskiecentrumfizjoterapii.pl.

Promedica Aparaty Słuchowe

Życie z niedosłuchem to wyzwanie dla osoby niedosłyszącej i jej bliskich. Komfort słyszenia i swobodnej konwersacji przynoszą aparaty słuchowe. W dniach 14–24.02 w gabinetach Promedica (ul. Mickiewicza 31 pok. 104) seniorzy będą mogli skorzystać z bezpłatnych badań słuchu oraz wypożyczyć aparaty słuchowe,

żeby przekonać się o ich skuteczności. Zapisy: tel. 534 027 174.

Family Optic

W lutym w salonie Family Optic (Kupiec Poznański, do niedawna Perfect Eye Optic) seniorzy będą mogli skorzystać z 30 proc. zniżki na okulary progresywne oraz ba-

danie optometryczne przy zakupie okularów za 1 zł. Szczegółowe informacje i rezerwacja wizyty u optometrysty: tel. 61 670 72 00.

Med Polonia

W lutym Med Polonia oferuje zniżkę w wysokości 30 zł na EKG metodą Holtera w placówce przy ul. Starołęckiej 42 (badania odbywają się we wtorki, środy i czwartki po wcześniejszym umówieniu) oraz 50 proc. zniżki na zabieg falą uderzeniową w placówce przy ul. Obornickiej 262 w Poznaniu (cena zabiegu po rabacie: 60 zł, zabiegi odbywają się we wtorki w g. 16.30–19 oraz soboty w g. 9–14). Rejestracja na badania i zabiegi: tel. 61 664 33 00.

Alarmowy 112

Policja 112, 997

Straż pożarna 112, 998

Pogotowie ratunkowe 112, 999

Straż Miejska 986, 606 986 986

Pogotowie energetyczne 991

Pogotowie gazowe 992

Pogotowie ciepłownicze 993

Pogotowie wodno-kanalizacyjne 994

Pogotowie techniczne MPGM 61 639 72 38

Centrala Nadzoru Ruchu MPK 19 445

Schronisko dla zwierząt 61 868 10 86

CENTRUM INICJATYW SENIORALNYCH

ul. Mielżyńskiego 24
pon.–pt. g. 8–16
centrum@centrumis.pl
www.centrumis.pl
61 847 21 11
61 842 35 09

CENTRUM INFORMACJI Kulturalnej (CIK)

ul. Ratajczaka 44
(w budynku Arkadii)
pon.–pt. g. 10–18
sob. g. 10–17
www.cik.poznan.pl
61 854 07 52
61 854 07 53
61 854 07 54

MIEJSKA RADA SENIORÓW

ul. 3 Maja 46
885 960 352
61 878 58 56

POZNAŃSKIE CENTRUM ŚWIADCZEŃ

Zajmuje się m.in. wypłatą zasiłków i innych świadczeń oraz wydawaniem Poznańskiej Złotej Karty.

REDAKCJA

Redaktor naczelny: Mateusz Malinowski, Redakcja: Szymon Mazur, Monika Nawrocka-Leśnik, Sylwia Klimek, Piotr Bojarski

Redaktor techniczny: Wojciech Szybisty, Korekta: Anna Nowotnik,

Wydawca: Wydawnictwo Miejskie Posenania, ul. F. Ratajczaka 44, 61-728 Poznań, www.wm.poznan.pl e-mail: informator@wm.poznan.pl

ul. Wszystkich Świętych 1
swiadczenia@pcs-poznan.pl
61 646 33 44

MIEJSKI OŚRODEK POMOCY RODZINIE

Jednostka miejska, w której można uzyskać pomoc usługową, finansową, rzeczową i inne świadczenia z zakresu pomocy społecznej oraz wsparcie socjalne, psychologiczne, pedagogiczne, terapeutyczne w trudnej sytuacji życiowej.

Siedziba główna:
ul. Cześćnikowska 18
sekretariat 61 878 17 00

Punkt Obsługi Klienta 61 878 17 26

Filie MOPR-u:

Grunwald, ul. Matejki 50
Punkt Obsługi Klienta 61 878 49 22

Jeżyce, ul. Długosza 18a
Punkt Obsługi Klienta 61 840 23 06

Nowe Miasto,
os. Piastowskie 81
Punkt Obsługi Klienta
61 878 18 18

Stare Miasto,
ul. Kościuszki 103
Punkt Obsługi Klienta
61 878 18 51

Wilda, ul. Opolska 58
61 878 19 25

Sekcja ds. Domów Pomocy Społecznej
ul. Gronowa 22
61 878 17 82

Sekcja ds. Rehabilitacji Społecznej Osób Niepełnosprawnych
ul. Cześćnikowska 18
61 878 17 31

Dział Pomocy Osobom Bezdomnym
ul. Gronowa 22
Punkt Obsługi Klienta
61 878 17 89 (91)

Dział Wsparcia Specjalistycznego
ul. Matejki 50
61 878 57 51

OFERTA MOPR dla seniorów: usługi opiekuńcze, teleopieka, jeden ciepły posiłek dziennie z dowozem do domu seniora, zapewnienie seniorom niesamodzielnym całodobowej pomocy w domach pomocy społecznej (skierowanie i umieszczenie).

WYDAWANIE ORZECZEŃ O NIEPEŁNOSPRAWNOŚCI I ŚWIADCZENIA

Starostwo Powiatowe w Poznaniu
ul. Słowackiego 8
Powiatowy Zespół do spraw Orzekania o Niepełnosprawności
61 841 07 05
61 841 07 06

Wojewódzki Zespół do spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Województwie Wielkopolskim
ul. Kazimierza Wielkiego 24/26
61 850 87 60

Pakiet Poznań Viva Senior

Poznańskie Pudełko Życia. Zawiera informacje o stanie zdrowia i osobach, które należy poinformować w nagłych wypadkach. Ma na celu usprawnienie niesienia pomocy w stanach zagrożenia zdrowia i życia. Dostępne w Centrum Inicjatyw Senioralnych przy ul. Mielżyńskiego 24. Zgłoszenie: 61 847 21 11.

Poznańska Złota Karta. Upoważnia do korzystania z szerokiej oferty ulg i rabatów w miejskich instytucjach kulturalnych, sportowych, edukacyjnych oraz w prywatnych firmach. Przysługuje osobom w wieku 60+. Wnioski o wydanie Poznańskiej Złotej Karty można składać w siedzibach Poznańskiego Centrum Świadczeń przy ul. Wszystkich Świętych 1 (róg ul. Za Bramką) oraz ul. Małachowskiego 10 (Zawady).

Książka dla Seniora. Wypożyczanie książek, audiobooków i filmów z Biblioteki Raczyńskich z dostawą do domu. Usługa skierowana jest do osób w wieku 60+. Zgłoszenia przez Poznań Kontakt: 61 646 33 44.

Złota Rączka dla Seniora. Pomoc przy drobnych domowych usterkach. Usługa skierowana do osób w wieku 65+. Zgłoszenia przez Poznań Kontakt: 61 646 33 44.

Taksówka dla Seniora. Usługi transportowe świadczone na rzecz osób mających trudności w samodzielnym poruszaniu się komunikacją publiczną. Przejazdy na terenie Poznania mogą odbywać się do urzędu, na cmentarz albo do placówki medycznej. Usługa skierowana jest do osób w wieku 80+ lub w wieku 70+, które mają problem z samodzielnym poruszaniem się. Przewozy odbywają się od pon. do pt. w g. 7–18. Zgłoszenia: 22 43 900 50. Zgłoszenie przejazdu należy dokonać nie później niż 3 dni kalendarzowe do godz. 20.00 i maksymalnie 2 miesiące przed planowanym terminem przejazdu.

Miejska wypożyczalnia sprzętu rehabilitacyjnego. W zasobach wypożyczalni są m.in.: łóżka rehabilitacyjne, wózki inwalidzkie, kule, laski, materace przeciwoślizgowe, balkoniki, chodziki, inhalatory. Z wypożyczalni mogą korzystać osoby w wieku 70+. Zgłoszenia przez Poznań Kontakt: 61 646 33 44.

Mobilna pielęgnacja paznokci u stóp seniorów. Usługa kosmetyczna polegająca na skróceniu i oszlifowaniu płytki paznokci stóp, skierowana do osób w wieku 75+. Wykonywana jest od pon. do pt. w g. 10–18. Zgłoszenia przez Poznań Kontakt: 61 646 33 44.

Mycie okien w domu seniora. Usługa obejmuje umycie szyby z obydwu stron, ram okiennych i parapetów. Miejsce wykonania usługi musi się znajdować w granicach administracyjnych miasta Poznania. Z usługi mogą skorzystać osoby w wieku 80+. Jest wykonywana od pon. do pt. w g. 10–18. Zgłoszenia przez Poznań Kontakt: 61 646 33 44.

Sprzątanie nagrobków. Usługa polega na umyciu nagrobka osoby bliskiej oraz oczyszczeniu terenu wokół niego. Wykonywana jest na dwóch cmentarzach: Junikowie i Miłostowie, od pon. do pt. w g. 10–18. Skierowana jest do osób w wieku 80+. Zgłoszenia przez Poznań Kontakt: 61 646 33 44.

Transport seniorów na miejskich cmentarzach. Usługa dotyczy dwóch miejskich cmentarzy: Junikowa i Miłostowa i kosztuje 1 zł (płatność gotówką u przewoźnika). Skorzystać z niej mogą osoby w wieku 80+ lub 60+, które mają problem z samodzielnym poruszaniem się. Usługa jest realizowana od pon. do pt. w g. 7–15. Zgłoszenia: Miłostowo – 577 099 400, Junikowo – 577 066 700.

REŻIM SANITARNY

Realizacja usług przebiega zgodnie z zasadami reżimu sanitarnego. Usługa nie zostanie zrealizowana, jeśli senior ma objawy choroby zakaźnej, jest w trakcie obowiązkowej izolacji lub kwarantanny (lub mieszka z taką osobą), jak również jeśli w ciągu dwóch tygodni przed usługą miał kontakt z kimś podejrzanym o zakażenie, zachorowanie lub skierowanym do izolacji.

Szczegółowe informacje: Poznań Kontakt 61 646 33 44, Centrum Inicjatyw Senioralnych 61 847 21 11, 61 842 35 09.

Seniorzy mają moc!

Na inauguracji Senioralnej Galerii Mocy w Jeżyckim Centrum Kultury zaprezentowana zostanie wystawa *Otwarcie. Ciąg dalszy nastąpił*. Jej pomysłodawcą jest malarz i grafik Witold Zakrzewski.

Na wystawę składają się prace, które powstały w obrębie wybranych działań artystycznych i animacyjnych Witolda Zakrzewskiego oraz Warsztatów Portretowych. To autorski projekt społeczny, w ramach którego artysta od 2014 roku pracuje z seniorami. – Zaprezentowane zostaną nie tylko moje prace, ale też wybrane prace uczestników zajęć, które prowadzę. Nie wiem jeszcze, ile ich pokażemy, ale na pewno będzie różnorodnie – zapowiada wydarzenie pomysłodawca Senioralnej Galerii Mocy, która zajmuje niewielką przestrzeń obok założonej również przez Zakrzewskiego Galerii Sztuki Rozruch. – Będzie to

malarstwo, rysunek, ale też fotografia – mówi artysta.

Zakrzewski nie ukrywa, że lubi pracować z seniorami, że daje mu to dużo satysfakcji. – Uczestnicy warsztatów są autentyczni w tym, co robią, co mnie bardzo cieszy. W większości są to ludzie na emeryturze, którzy przychodzą na zajęcia z pasji. A to, co robią, wynika wyłącznie z chęci jej wzbogacania. Profesjonaliści czują rodzaj zawodowej presji, a oni tylko radość – wyjaśnia. – Te zajęcia to jeden wielki eksperyment i doświadczenie, dla mnie niezwykle twórcze. Uwielbiam też kontakt z ludźmi, który wzbogaca mnie zwyczajnie jako człowieka – dodaje. Działania grupy można obserwować na Facebooku (Warsztaty Portretowe).

Seniorów, z którymi artysta pracuje od kilku lat, nie trzeba specjalnie zachęcać do aktywności. – Oczywiście każdy uczestnik ma inne podejście

oraz doświadczenie. Są pasjonaci, osoby, które od dawna pracują z tą materia, ale też takie, którym pomagam się przełamać, uczyć posługiwać się pędzlem czy poszukiwać innych technik. Taką właśnie przyjąłem strategię – opowiada. – Ale na zajęcia przychodzą też osoby, powiedzmy, mające marzenie malować bez manualnych zdolności, czego są świadome, ale nie rezygnują z warsztatów ze względu na świetną atmosferę – mówi. – To jeden z magnesów. Nikt nikogo nie ocenia. Jestem cierpliwy, pomagam i podpowiadam. Nie tak dawno choćby jedna z uczestniczek, po dwóch latach wspólnej pracy, odkryła dopiero swój sposób ekspresji. I jej nieco rachityczny rysunek stał się jej własnym stylem. Tak chyba właśnie jest, że w sztuce odkrywamy siebie – dodaje.

Galeria Mocy nie powstałaby bez zaangażowania w jej ideę pani Elż-

FOT. WITOLD ZAKRZEWSKI

Warsztaty Portretowe

biety i pana Karola Wyrębskich. W jej przestrzeni prezentowane będą nie tylko prace uczestników warsztatów prowadzonych w Jeżyckim Centrum Kultury, ale także zaproszonych artystów, którzy funkcjonują zarówno w Poznaniu, jak i poza nim. – Galeria będzie miała charakter inicjujący dla osób dojrzałych artystycznie, a trzeba podkreślić, że osoby te są bardzo kreatywne i twórcze, pełne oczekiwań, stąd właśnie pomysł – zaznacza Zakrzewski.

Monika Nawrocka-Leśnik

Inauguracja Senioralnej Galerii Mocy oraz otwarcie wystawy *Otwarcie. Ciąg dalszy nastąpił*, Jeżyckie Centrum Kultury, ul. Jackowskiego 5-7, 4.02, g. 18, czynna do 18.

Osoby i miejsca często zapomniane

Od 1 lutego w Fotoplastykonie Poznańskim będzie można oglądać nową wystawę – *Stereo Poznań*. Jej autorami są członkowie Ośrodka Myśli i Czynu Fotograficznego Ciemnica.

– Dzięki wyjątkowym spotkaniom z osobami, które zgodziły się stanąć przed obiektywami Sputnika, poznaliśmy ich piękne historie. Przy pomocy stereofotografii chcemy zaprezentować je na tle zmieniającej się przestrzeni miejskiej – wyjaśniają autorzy wystawy. Ośrodek Myśli i Czynu Fotograficznego Ciemnica powstał w 2015 roku. Głównym ideologiem i organizatorem jej dzia-

łań jest Bogusław Biegowski, a ich uczestnikami: Yu Andriichuk, Filip Fornalik, Łukasz Kaczorowski, Dominik Paździor, Magdalena Siwek, Agata Skibińska, Matylda Weidner i Beata Zięba-Zaborek. – Jako aktywni uczestnicy Ośrodka każdego dnia, biorąc do rąk aparat analogowy, wracamy do podstaw tworzenia. Tworzenia obrazu, który jest sposobem wyrażania myśli. Dzięki wspólnemu działaniu Stereo Poznań chcemy zwrócić szczególną uwagę na osoby, miejsca często zapomniane, które odgrywają nadal istotną rolę w poznańskiej tkance miejskiej – tłumaczą.

FOT. FILIP FORNALIK

Ciemnicowicze, Dziedziniec Republiki Sztuki Tłusta Langusta

To m.in. pracownica piekarni i stróż na parkingu, który zauważa, że „pracuje na posterunku”, a nie w „jakiejś budce”. – Często nie zdajemy sobie sprawy, jak ważne są ciche zakamarki naszego miasta, ludzie oddani swojej pracy. Jak małe klatki filmu złożone w całość tworzą razem wyjątkową codzienność i przestrzeń – wyjaśniają da-

lej uczestnicy działań. Ośrodek, który ich gromadzi, nie jest szkołą. W związku z tym nie realizuje konkretnego programu edukacyjnego, natomiast przekazywanie wiedzy i zdobywanie umiejętności niezbędnych do wykonania fotografii odbywa się w trakcie realizacji autorskich lub zbiorowych pomysłów.

oprac. mnl

Stereo Poznań – wystawa Ośrodka Myśli i Działań Fotograficznych Ciemnica Fotoplastykon Poznański
czynna: 1.02–31.03 w godzinach otwarcia CIK
bilety: 5 zł (normalny), 2 zł (ulgowy), 10 zł (rodzinny), 20 zł (grupowy), honorowana jest także Karta Rodziny Dużej oraz Poznańska Złota Karta

PROMOCJA

W styczniowym numerze IKS-a m.in.

Usłyszeć niewidzialne. Patryk Piłasiewicz, Joanna Dzieciół, Magdalena Eleganńczyk i Kacper Grzanka opowiadają o muzycznej grze planszowej *Struktury v.0.2* dla osób niewidomych i niedowidzących. Prace nad jej prototypem trwają.

Jutro będzie futro. Na koncert, a może jednak bardziej spektakl – nie tylko o miłości, choć w walentynki, zaprasza Elżbieta Węgrzyn. W Scenie na Piętrze wystąpi razem z Anną Lasotą.

Jeszcze więcej sportu. W tym numerze aż trzy teksty, m.in. o Arturze Wojdacie, pierwszym polskim medalistrze olimpijskim w pływaniu wśród mężczyzn, który był zawodnikiem Olimpij Poznań, oraz o drużynie męskiej ICEA Futsal Poznań.

Akcja „Bollwerk”

W tym roku przypada 80. rocznica akcji „Bollwerk” przeprowadzonej przez Polskie Państwo Podziemne w Poznaniu.

W nocy z 20 na 21 lutego 1942 roku oddział dywersji bojowej Związku Odwetu spalił ogromne niemieckie magazyny w porcie rzeczonym nad Wartą. W czasie II wojny światowej port rzeczny na Warcie był ważnym punktem niemieckiej logistyki frontowej. Stąd wysyłano na wschód zaopatrzenie dla armii, które najeżdżały na Związek Radziecki i zmierzały w stronę Moskwy, Leningradu i Kaukazu.

W Niemczech na polecenie Hitlera zorganizowano społeczną akcję zbiórki odzieży zimowej. Tysiące futer i kożuchów podarowanych przez osoby prywatne i instytucje zgromadzono m.in. w poznańskim porcie nad Wartą. Tam czekały na dalszą wysyłkę na wschód. W magazynach składowano także wiele towarów o przeznaczeniu wojskowym, m.in. artykuły spożywcze i pasze dla zwierząt, materiały budowlane, chemikalia, papier, meble, a także kilka tysięcy opon samochodowych do pojazdów Wehrmachtu. Takie nagromadzenie „skarbów” nie mogło umknąć uwadze wygłodzonych przez okupanta Polaków żyjących w okupowanym Poznaniu. Od wiosny 1940 roku w naszym mieście działał już Sztab Okręgu Związku Walki Zbrojnej (dopiero w 1942 r. ZWZ przekształcono w Armię Krajową – przyp. red.). ZO miał własne laboratoria badawcze, które produkowały sprzęt i materiały do działań sabotażowo-dywersyjnych. Powstał też Lotny Oddział Dywersji Bojowej pod dowództwem st. sierż. Michała Garczyka ps. Kuba.

Na rozkaz z Londynu (wydany przez samego generała Władysława Sikorskiego) przystąpiono do przygotowania planu akcji, której nadano kryptonim „Bollwerk” (niem. bastion). Jej celem było zniszczenie magazynów wojskowych w porcie. Jednym z założeń planu było wywołanie wrażenia, że pożar wybuchł przypadkowo, by nie narażać na represje polskiej ludności. Dowodzący akcją „Kuba” poprosił o pomoc znanego na Chwaliszewie rolnika – Antoniego Gąsiorowskiego, „Ślepego Antka”, który pracował jako woźnica w firmie Har-

twig obsługującej portowe magazyny. Antek złożył przysięgę wojskową i wciągnął do organizacji kilku członków swojej „eki”, którzy pracowali w porcie. W konspiracyjnym laboratorium wykonano zapalniki o opóźnionym działaniu, środki chemiczne wzmacniające pożar itp. Do wywołania zapłonu miał posłużyć specjalnie spreparowany piecyk elektryczny, uruchamiany przez mechanizm zegarowy.

Wieczorem 21 lutego uczestnicy akcji spotkali się w wyznaczonym miejscu i, dzięki pracującym w porcie konspiratorom, zostali wprowadzeni do magazynów. Ze szmat i wełny (polanych dla pewności spirytusem) utworzono tzw. punkty zapalne. Ogień podłożono jednocześnie w sześciu magazynach. Pożar od razu zaczął się gwałtownie rozprzestrzeniać, rozległ się alarm, a o godzinie 7 na miejscu pojawili się strażacy. Nad magazynami stała już wtedy ogromna łuna ognia oraz słup dymu widoczny w całym mieście. Straty były ogromne. Niemcy oszacowali je na 1,5 mln marek, ale mogły być nawet trzy razy większe. Początkowo śledczy przyjęli, że doszło do przypadkowego zapłonu, a magazyny spłonęły, bo były drew-

niane i trzymano w nich dużo materiałów łatwopalnych. Jednak odrębne śledztwo w tej sprawie prowadziło Gestapo, które nie dało się tak łatwo zwieść, szczególnie że dysponowało w mieście rozbudowaną siatką konfidentów, informatorów i zdrajców.

Wiosną Niemcy wiedzieli o akcji już niemal wszystko i przystąpili do masowych aresztowań. W kolejnych miesiącach schwytali aż 175 żołnierzy podziemia, nie tylko w Poznaniu, ale także w Gnieźnie. Do legendy przeszła postawa „Ślepego Antka”, który dumny z udziału w akcji, nie tylko nikogo nie wydał w śledztwie, ale w pewnym momencie, mając związane na plecach ręce, rzucił się do gardła przesłuchującego go gestapowca i dotkliwie go zranił. Został za to zakatowany przez śledczych. Proces odbył się w październiku 1943 roku. 12 uczestników skazano na karę śmierci, pozostali – „mniej winni” – trafili do obozów karnych i koncentracyjnych. Niemcy prześladowali także rodziny skazanych. Szczególnie dotkliwie represje dotknęły rodzinę „Ślepego Antka”.

Dopiero w 1982 roku, w 40. rocznicę akcji, upamiętniono jej uczestników. Na terenie dawnego portu

FOT. ZE ZB. ARCHIWUM PAŃSTWOWEGO W POZNANIU

Pożar magazynów nad Wartą w Poznaniu – akcja Związku Odwetu, 1942 r.

FOT. GRZEGORZ DEMBIŃSKI

Skwer Bohaterów Akcji Bollwerk przy ul. Szyperskiej

od strony ul. Estkowskiego stanął niewielki pomnik, zaprojektowany przez Mariana Banasiewicza. Od niedawna bohaterów akcji upamiętnia także położony w pobliżu skwer, znajdujący się przy ul. Szyperskiej, czyli dokładnie tam, gdzie mieściły się spalone magazyny. Na skwerze umieszczono słup z ta-

bliczką przypominającą o przebiegu i uczestnikach akcji. Jedną z zasadzonych na skwerze odmian trawy, mającą czerwone liście, ma nawiązywać do rozprzestrzeniającego się ognia. Rada Miasta Poznania przyjęła uchwałę o nazwaniu skweru 24 stycznia 2017 roku.

Szymon Mazur

Rób, co słuszne

Kiedy doszło do protestów, a studentom grożono wyrzuceniem ze studiów, ojciec stwierdził: „Jak uważasz, że to słuszne i musisz, to tak rób” – Grzegorz Jankowski wspomina wydarzenia 1968 roku w Poznaniu.

Grzegorz Jankowski – urodzony w Gostyniu absolwent polonistyki. W marcu 1968 roku był studentem na Uniwersytecie im. Adama Mickiewicza w Poznaniu. Jak przyznaje, tolerancji uczył się w domu i na studiach. Opowiada o atmosferze panującej wśród studentów, reakcji wykładowców, braku wiary w informacje przekazywane przez media, zachowaniu w tłumie i konsekwencjach protestów.

agn

FOT. POZNAŃSKIE ARCHIWUM HISTORII MÓWIONEJ

Grzegorz Jankowski

Poznańskie Archiwum Historii Mówionej (historiamowiona.poznan.pl) to rozmowy z poznaniakami i Wielkopolanami, którzy opowiadają o swoich przeżyciach. Są wśród nich uczestnicy takich wydarzeń jak Czerwiec 1956, ale też osoby, które na przykład chcą podzielić się wspomnieniami o tym, jak się żyło na podpoznańskiej wsi po zakończeniu II wojny albo na Ratajach w latach 70. W ten sposób, w żywym słowie, utrwalana jest pamięć o historii najnowszej i życiu codziennym w Poznaniu i regionie.

W górę serce!

Opowiadania na 100-lecie
Lecha Poznań

Konkurs literacki

Patroni medialni

GŁOS
WIELKOPOLSKI

Wydawnictwo
Miejskie
Poznań

POZnań*

Radio
Poznań

nam poznań
naszemiasto

DEADLINE: 14.04.2022 r.

Najlepsze prace zostaną **wydane drukiem** oraz w formie **ebooka**,
a ich autorzy otrzymają **nagrody pieniężne**.

Więcej informacji na stronie wmposnania.pl
oraz pod adresem konkurs.lech.poznan@wm.poznan.pl